

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 190/2025-22

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] zastúpenej SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., Šoltésovej 14, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Prievidza v konaní sp. zn. 5C/61/2023 a jeho uznesení č. k. 5C/61/2023-458 z 24. februára 2025 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 14. marca 2025 domáha vyslovenia porušenia základných práv na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v civilnom spore s tým, že žiada zrušiť jeho uznesenie o nariadení znaleckého dokazovania a prikázať mu konať bez zbytočných prietáhov.

II.

2. Sťažovateľka žalobou z októbra 2023 žiada proti žalovaným (matke, bratovi a jeho manželke) určiť, že rodinný dom s pozemkami patrí do dedičstva po jej otcovi, ktorý ho pred smrťou spolu s matkou sťažovateľky v júni 2022 kúpnu zmluvou previedol na jej brata a jeho manželku. Tvrdí, že otec pre duševnú poruchu na tento právny úkon nebol spôsobilý. O tom predložila znalecký posudok. Žalovaní na pojednávaní v januári 2025 a následne podaním z februára 2023 navrhli znalecké dokazovanie. Okresný súd ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením ho nariadil a ustanovil znaleckú organizáciu, ktorej uložil posúdiť, či otec sťažovateľky pri uzavretí kúpnej zmluvy trpel duševnou poruchou. Okresný súd to odôvodnil návrhmi žalovaných z pojednávania v januári 2025 a následného podania z februára 2025. Bol toho názoru, že rozhodnutie závisí od posúdenia skutočností, na ktoré treba vedecké poznatky a odborné vyjadrenie nepostačuje.

III.

3. Sťažovateľka namieta, že jej znalecký posudok žalovaní odborne nespochybnili a nepredložili dôkaz o jeho nesprávnosti. Okrem toho okresný súd riadne nezdôvodnil nariadenie znaleckého dokazovania, keďže z ňou predloženého posudku bolo zrejmé, že porúčiteľ nebol schopný robiť právne úkony. V tom identifikuje porušenie ústavných práv na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Pritom hypertroficky na 18 stranách cituje z rozhodnutí všeobecných súdov, ústavného súdu a Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré interpretuje tak, že nebol dôvod na nariadenie znaleckého dokazovania. Rovnako odôvodňuje porušenie základného práva prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. K tomu podľa nej došlo nedôvodným nariadením znaleckého dokazovania. Znova zdôrazňuje, že okresný súd návrhu na vykonanie dokazovania vyhovel nedostatočne odôvodneným, a preto arbitrárnym uznesením, a to až po troch už uskutočnených pojednávaniach.

IV.

4. Ústavná sťažnosť je zjavne neopodstatnená a ako taká bola podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov odmietnutá. Základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivé súdne konanie je zamerané na výsledok, čo znamená, že mu musí zodpovedať proces ako celok. Skutočnosť, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (II. ÚS 155/08). K porušeniu týchto práv čiastkovými procesnými rozhodnutiami môže dôjsť len výnimočne. Napriek tomu aj procesné rozhodnutie je potrebné považovať za súčasť poskytovania súdnej ochrany. Ide najmä o prípady, ak súd vyrieši nejakú otázku s konečnou platnosťou, ktorá je spôsobilá ovplyvniť ďalší priebeh konania alebo jeho výsledok (II. ÚS 344/2019).

5. Tak tomu v prípade sťažovateľky nie je. Čiastkové rozhodnutie o nariadení znaleckého dokazovania s konečnou platnosťou nepredurčuje výsledok sporu a je len prostriedkom na odstránenie medzi stranami spornej skutočnosti, ktorá sa týka spôsobilosti otca sťažovateľky na právne úkony v čase uzavretia kúpnej zmluvy. Až výsledok nariadeného znaleckého dokazovania tak môže byť skutočnosťou, ktorá prispeje ku konečnému vyriešeniu sporu sťažovateľky a žalovaných. Preto nie je úlohou ústavného súdu rozhodnúť, či záver, ktorý prijal okresný súd v namietanom uznesení, je správny, hospodárny alebo efektívny a z toho vyvodit', či došlo k porušeniu ústavných práv sťažovateľky na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie. Pokiaľ ide o námietku nedostatočného odôvodnenia, treba uviesť, že na odôvodnenie uznesenia sa nekladú rovnaké nároky, ako tomu je pri rozsudku. Uznesenie totiž predstavuje jednoduchšiu procesnú formu rozhodovania všeobecných súdov a podľa § 236 Civilného sporového poriadku postačuje stručné odôvodnenie (I. ÚS 236/2019, I. ÚS 238/2019, I. ÚS 114/2022, III. ÚS 380/2024). Z odôvodnenia namietaného uznesenia možno identifikovať skutočnosti, ktoré viedli k jeho vydaniu.

6. Čo sa týka porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov, treba uviesť, že jeho účelom je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (I. ÚS 145/03, I. ÚS 142/03, I. ÚS 19/00), no nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok jeho porušenie

(I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 66/02). S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa postup súdu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (I. ÚS 63/00). Tak je tomu aj v prípade sťažovateľky. Konanie na okresnom súde začalo podaním žaloby v októbri 2023 a v čase podania ústavnej sťažnosti trvá ani nie rok a pol. Sama sťažovateľka bez bližšieho opisu uvádza, že k rozhodnutiu o nariadení znaleckého dokazovania došlo po uskutočnení troch pojednávaní. Takýto postup súdu sa na prvý pohľad nespája so zbytočnými prieťahmi a nemožno dospieť k záveru o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. Porušenie tohto práva nemožno vyvodiť ani z tvrdení sťažovateľky o tom, že nariadenie znaleckého dokazovania je v rozpore s požiadavkou hospodárnosti a efektívnosti konania. Z izolovaných rozhodnutí a postupov všeobecných súdov bez ohľadu na celkovú dĺžku konania, ktorá je rozhodujúcou skutočnosťou pri rozhodnutí o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, nemožno dospieť k záveru o porušení tohto základného práva.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 26. marca 2025

Robert Šorl
predseda senátu